

2020

POLITICAL SCIENCE

Full Marks : 100

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

PART—A

ক—শাখা

(Indian Constitution at Work)

(কার্যত ভারতীয় সংবিধান)

1. (a) Who moved the 'Objective Resolution' in the Constituent Assembly? 1

সংবিধান সভাত 'উদ্দেশ্যসম্পর্কিত প্রস্তাৱ'টো কোনে উথাপন কৰিছিল ?

(b) The Fundamental Rights are justiciable.

(Write True or False) 1

মৌলিক অধিকারসমূহ বিচারযোগ্য ।

(সত্য নে অসত্য লিখা)

(c) What is the minimum age to be the President of India? 1

ভারতৰ বাস্তুপতি হ'বৰ বাবে ন্যূনতম বয়স কিমান হ'ব লাগে ?

(d) Who is the ex officio Chairman of the Rajya Sabha? 1

বাজ্যসভাৰ পদেন সভাপতি কোন ?

(e) Which Article of the Indian Constitution states that India is a 'Union of States'? 1

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো অনুচ্ছেদত ভাৰতক 'বাজ্যসমূহৰ সংঘ' বুলি কোৱা হৈছে ?

(f) Mention one writ that can be issued by the Supreme Court. 1

উচ্চতম ন্যায়ালয়ে জাৰি কৰিব পৰা এটা লেখ উল্লেখ কৰা ।

2. Mention two sources of the Indian Constitution. 2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ দুটা উৎস উল্লেখ কৰা ।

3. Mention any two freedoms guaranteed under Article 19 of the Indian Constitution. 2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ ১৯ নং অনুচ্ছেদত সমিৱিষ্ট থকা যি কোনো দুটা স্বাধীনতা উল্লেখ কৰা ।

4. By which Amendment and in which Article, the Fundamental Duties have been added to the Constitution of India? 2

ভাৰতীয় সংবিধানৰ কোনটো সংশোধনীৰ জৰিয়তে আৰু কোনটো অনুচ্ছেদত মৌলিক কৰ্তব্যসমূহ সংযোজন কৰা হৈছে ?

- 5. How does the 'Electoral College' for the election of the President of India consist of? 2**
 ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰপতিৰ নিৰ্বাচনৰ বাবে গঠিত হোৱা 'নিৰ্বাচকমণ্ডলী' কেনেকৈ গঠন কৰা হয় ?
- 6. Who calls for the Joint Session of the Parliament and why? 2**
 সংসদৰ যুটীয়া অধিবেশন কোনে আৰু কিয় আহ্বান কৰে ?
- 7. Mention two features of the 73rd Constitution Amendment Act, 1992. 2**
 সংবিধানৰ ৭৩তম সংশোধনী আইন, ১৯৯২ৰ দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা ।
- 8. Discuss the differences between the Fundamental Rights and the Directive Principles of the State Policy. 4**
 মৌলিক অধিকাৰ আৰু ৰাষ্ট্ৰ পৰিচালনাৰ নিৰ্দেশাত্মক নীতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা ।
- 9. Discuss the advisory powers of the Supreme Court of India. 4**
 ভাৰতৰ উচ্চতম ন্যায়ালয়ৰ পৰামৰ্শদান ক্ষমতাসমূহ আলোচনা কৰা ।
- 10. Write a note on the centralizing tendency of the Indian Constitution. 4**
 ভাৰতীয় সংবিধানৰ কেন্দ্ৰীয় প্ৰণতাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা ।
- 11. Discuss the differences between First Past the Post (FPTP) and Proportional Representation of the Election System. 4**
 সৰ্বাধিক ভোটৰে বিজয় হোৱা (FPTP) আৰু সমানুপাতিক প্ৰতিনিধিত্ব নিৰ্বাচন পদ্ধতিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ আলোচনা কৰা ।

12. "The Constitution of India is a living document." Explain. 4

‘ভারতীয় সংবিধানখন এখন জীৱন্ত দলিল।’ ব্যাখ্যা কৰা।

13. Discuss briefly the constitutional position of the President of India. 6

ভাৰতৰ বাস্তুপতিৰ সাংবিধানিক পদব্যাদাৰ বিষয়ে চমুকে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Discuss the powers and functions of the Speaker of the Lok Sabha. 6

লোকসভাৰ অধ্যক্ষৰ ক্ষমতা আৰু কাৰ্য্যাৱলী আলোচনা কৰা।

14. Explain the law-making procedure of the Parliament of India. 6

ভাৰতৰ সংসদৰ আইন প্ৰণয়ন পদ্ধতিটো ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

“India is a Sovereign, Socialist, Secular, Democratic, Republic.” Discuss. 6

‘‘ভাৰতবৰ্ষ এখন সাৰ্বভৌম, সমাজবাদী, ধৰ্মনিৰপেক্ষ, গণতান্ত্ৰিক, গণৰাজ্য’’—আলোচনা কৰা।

PART—B

শ্ব—শাখা

(Political Theory)

(বাজনৈতিক তত্ত্ব)

15. (a) Who is the author of the book, *Hind Swaraj*? 1
 ‘হিন্দ স্বৰাজ’ গ্রন্থখনৰ লেখক কোন ?
- (b) “Swaraj is our birthright and we shall have it.” Who said this? 1
 ‘স্বৰাজ আমাৰ জন্মস্বত্ত্ব আৰু ই আমাৰ কাম্য।’ কোনে কৈছিল ?
- (c) In which year the UDHR was adopted? 1
 UDHR কোনটো চনত গৃহীত হৈছিল ?
- (d) Mention one element of Nationalism. 1
 জাতীয়তাবাদৰ এটা উপাদান উল্লেখ কৰা।
- (e) Write the full form of CTBT. 1
 CTBTৰ সম্পূৰ্ণ কপটো লিখা।
- (f) Who first used the term ‘structural violence’? 1
 ‘গাঁথনিগত হিংসা’ শব্দটো প্ৰথমে কোনে ব্যৱহাৰ কৰিছিল ?

16. Mention two differences between Political Science and Economics. 2

বাজনীতি বিজ্ঞান আৰু অথনীতিৰ মাজৰ দুটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা ।

17. What do you mean by negative liberty? 2

নেতিবাচক স্বতন্ত্রতা বুলিলে কি বুজা ?

18. Write two ways of acquiring Indian citizenship. 2

ভাৰতীয় নাগৰিকত্ব লাভৰ দুটা উপায় লিখা ।

19. Mention two measures for safeguarding the rights of citizens. 2

নাগৰিকৰ অধিকাৰসমূহ সুৰক্ষিত কৰাৰ দুটা উপায় উল্লেখ কৰা ।

20. What is a nation? 2

জাতি কি ?

21. What do you mean by Secularism? 2

ধৰ্মনিৰপেক্ষতাবাদ বুলিলে কি বুজা ?

22. "History without Political Science has no fruit, Political Science without History has no root." Discuss. 4

‘ইতিহাস অবিহনে বাজনীতি বিজ্ঞান সাৰশূন্য, বাজনীতি বিজ্ঞান অবিহনে ইতিহাস নিষ্কল ।’ আলোচনা কৰা ।

- 23. Write a short note on Liberalism.** 4
 উদারতাবাদৰ ওপৰত এটা চমু টোকা লিখা ।
- 24. Discuss the relationship between justice and equality.** 4
 ন্যায় আৰু সমতাৰ মাজৰ সম্পর্ক আলোচনা কৰা ।
- 25. Mention four differences between the citizen and the alien.** 4
 নাগৰিক আৰু বিদেশীৰ মাজৰ চাৰিটা পার্থক্য উল্লেখ কৰা ।
- 26. Write a note on structural violence.** 4
 গাঁথনিগত হিংসাৰ ওপৰত এটা টোকা লিখা ।
- 27. What do you mean by right? Discuss its various kinds.** 6
 অধিকাৰ বুলিলে কি বুজা ? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ অধিকাৰসমূহ আলোচনা কৰা ।
 Or / অথবা
 Critically examine John Rawls' theory of justice. 6
 জন রাউলস ন্যায়ৰ তত্ত্বটোৰ সমালোচনাত্মক পৰীক্ষা কৰা ।
- 28. Examine the Indian model of Secularism.** 6
 ধৰ্মনিৰপেক্ষতাৰ ভাৰতীয় ধাৰণাটো পৰীক্ষা কৰা ।
 Or / অথবা
 "Political liberty without economic equality is meaningless." Explain. 6
 "অথনেতিক সমতা অবিহনে বাজনেতিক স্বাধীনতা অথহীন ।" ব্যাখ্যা কৰা ।

★ ★ ★